

• VGN KLEIO

PROGRAMMA VGN DIDACTIEKCONFERENTIE 2019

DAG I – VRIJDAG 29 NOVEMBER	
09.15u-10.00u Ontvangst 10.00u-10.15u Plenaire opening van de conferentie 10.15u-10.30u Koffie/thee	
10.30u-11.45u WORKSHOPRONDE I	
<p>Symbolen, logo's en branding door de eeuwen heen Koen Henskens [Lerarenopleider geschiedenis HAN]</p> <p>We leven in een visuele samenleving waarin leerlingen overdonderd worden met symboliek, branding en logo's. Het logo van Facebook, snapchat kennen ze allemaal. Ze worden overspoeld met visuele prikkels en branding. Wat veel leerlingen niet weten, is dat branding en logo's al zo oud zijn als de cartouches van de eerste farao's.</p> <p>In deze - natuurlijk activerende - workshop staan historische voorbeelden van branding, logo's en symbolen uit alle tijdvakken centraal (direct te koppelen aan kenmerkende aspecten). Leerlingen worden meer bewust van branding in hun wereld, maar leren meteen dat branding en een visuele samenleving niet uniek is en van alle tijden is.</p>	<p>Video in de les Stefan Rops [Docent geschiedenis]</p> <p>Welke docent laat nou niet tijdens de les een filmpje zien. Hoe vind je goed materiaal over het internet? Wat is de definitie van 'goed materiaal'. De workshop biedt ook een opstapje naar het eventueel zelf maken van materiaal.</p>
<p>100 jaar algemeen kiesrecht – in de klas Bas Banning [Projectleider Educatie -ProDeMos]</p> <p>In 2019 wordt er gevierd dat er 100 jaar algemeen kiesrecht voor mannen én voor vrouwen is. Met activerende werkvormen wil ProDemos leerlingen enthousiasmeren voor het thema staatsinrichting en 100 jaar kiesrecht. In deze workshop gaan we aan de slag met verschillende activerende werkvormen rond het thema 100 jaar kiesrecht die u direct kunt toepassen in uw eigen lessen. Aan het einde van de workshop krijgt iedere deelnemer een reader met werkvormen over 100 jaar kiesrecht mee naar huis.</p>	
12.00u-13.00u LUNCH	
13.15u-14.30u WORKSHOPRONDE II	
<p>Proeftuin MM Hanneke Tuithof [Vakdidacticus UU/Lector didactiek FLOT] Annemarie Melisse [Lerarenopleider geschiedenis FLOT]</p> <p>De studenten van de FLOT hebben onderzocht hoe het leergebied Mens en Maatschappij wordt vormgegeven binnen het ontwerpvoorstel van curriculum.nu en hoe je dat vakdidactisch zou kunnen vertalen door een tweedaags project te ontwerpen voor 2vmbbo. Zij hebben gewerkt vanuit multidisciplinaire (gamma-)teams en zijn met hun project aangesloten bij de huidige kerndoelen M&M én de denk- en werkwijzen en inhoud van <i>Curriculum.nu</i>, in de vorm van de Grote Opdrachten globalisering, duurzame ontwikkeling en technologie (GO 9,10,11). Er worden voorbeelden gepresenteerd. We bespreken in hoeverre jullie doelen als geschiedenisdocenten hierin terug kunnen komen.</p>	<p>Een object vertelt meer dan een verhaal Guido Abuys [Conservator Kamp Westerbork] Christel Teijnk [Educatie Kamp Westerbork] Caroline de Graaf [Projectmedewerker SMH 40-45]</p> <p>Conservator Guido Abuys toont originele objecten uit de collectie van het Herinneringscentrum en vertelt over de personen, thema's en geschiedenissen die aan deze objecten verbonden zijn. Een unieke ervaring en een historische sensatie, omdat deze stukken normaal gesproken het depot niet verlaten.</p> <p>Om uw leerlingen een soortgelijke historische ervaring te laten ondergaan, is de collectie van een groot aantal Tweede Wereldoorlog-instellingen gedigitaliseerd en ontsloten via het Netwerk Oorlogsbronnen. Hoe u deze bronnen in de klas kunt inzetten, welke werkvormsuggeraties daarvoor ontwikkeld zijn en hoe 75 jaar bevrijding gekoppeld kan worden aan bronnen in de klas is de inzet van deze workshop.</p>

<p>De geschiedenisles die je nooit hebt gehad Agnes Cremers en Mark Bergsman [Historici - onderneming van Gisteren]</p> <p>In deze workshop geven we aan hoe je op toegankelijke wijze meer historische vrouwen in je geschiedenisles kan verwerken</p> <p>De workshop wordt gegeven vanuit stichting F-site: een educatieplatform met lesmateriaal over vrouwen uit de geschiedenis, toegespitst op de 10 tijdvakken uit het geschiedenisonderwijs.</p> <p>Met docenten wordt besproken wat de kennis over vrouwen uit de geschiedenis is en wordt aanzet gegeven tot het ontwikkelen van eigen lesmateriaal.</p>	
<p>14.30u-14.45u Koffie/thee</p>	
<p>14.45u-16.00u WORKSHOPRONDE III</p>	
<p>Activerende didactiek: beter goed gejat dan slecht verzonnen. Jikkemien Kuypers [Docent geschiedenis vmbo] Sascha van der Zon [Docent geschiedenis vmbo]</p> <p>Herken je dit: dat je een werkvorm hebt gedaan en de leerlingen waren er druk mee, maar je hebt geen idee wat het leereffect eigenlijk was? Dat je 'leuke' lessen maakt maar uiteindelijk niet het gewenste resultaat ziet op je toets en daardoor besluit om maar weer gewoon les te gaan geven als voor al die fratsen, dat werkte tenminste.</p> <p>Bij deze workshop gaan we activerende werkvormen binnen het geschiedenisonderwijs laten zien en zelf ondergaan. Waar moet je rekening mee houden en hoe zorg je ervoor dat het een middel blijft en geen doel wordt? Je krijgt tips en tools maar er wordt ook input van jouw kant verwacht. Wat heb jij al uitgetoetst en welke activerende werkvorm is bij jou de alarmschijf? Welke werkvormen mislukte en hoe heb je die verbeterd? Leren met en van elkaar onder het mom: beter goed gejat dan slecht verzonnen.</p>	<p>Eet verleden Manon Henzen [Historisch kookatelier]</p> <p>In een actieve workshop laat ik deelnemers op inspirerende kennis maken met de Romeinse keuken. Ze ontdekken eetgewoonten, welke ingrediënten gebruikelijk waren in de oudheid, welke smaakmakers er gebruikt werden en ontdekken wat voor soort gerechten er op tafel verschenen.</p> <p>Naast een verhaal laat ik ruiken en proeven van een paar bijzondere ingrediënten, bekijken we Romeinse recepten (en het enige kookboekje dat er nog is uit de oudheid!) en gaan we door middel van ruiken en proeven in op vergeten smaakmakers en smaakcombinaties. Deze zijn aanleiding om de aanwezigen vragen te laten beantwoorden over de Romeinse keuken en zo al doende tot een beeld te komen over de Romeinse keuken.</p>
<p>Spelmateriaal ontwikkelen bij onderwerpen uit de geschiedenis. Stefan van der Weide [Docent geschiedenis]</p> <p>Aan de hand van twee praktische voorbeelden wordt geschetst hoe een lesstof in een spelvorm gegoten kan worden. Vervolgens gaat de deelnemer zelf een spel ontwerpen. Met name geschikt voor H/V Bovenbouw.</p>	
<p>16.00u-17.30u LEERMIDDELMARKT</p>	
<p>Dit jaar staan op de leermiddelenmarkt niet alleen diverse uitgevers van geschiedensismethodes, maar tevens instellingen die aanvullend lesmateriaal aanbieden.</p>	
<p>18.00u-19.30u DINER</p>	
<p>19.30u-20.00u Koffie/Thee</p>	
<p>20.00u-21.30u AVONDPROGRAMMA "Pubquiz"</p>	
<p>21.30u-? Borrelen (consumpties op kamernummer)</p>	

DAG II – ZATERDAG 30 NOVEMBER

07.30u-8.45u Ontbijt

8.45u-9.00u Koffie/thee

9.00u-10.15u WORKSHOPRONDE IV

Welkom in de tijdmachine.

Daan Kraemer [Docent geschiedenis]

Je hoort het vaak, vooral later op de middag of vlak voor een vakantie. Terwijl je een geweldige les geeft, vliegt er een vinger in de lucht. “Maar... wáárom krijgen we geschiedenis? Ik wil me richten op de toekomst.” Meestal gevolgd met drie woorden die de doodsteek kunnen zijn van die geweldige les. “In het verleden is (1) iedereen... (2) al... (3) dood”.

Ik heb een online leeromgeving ontworpen waar geschiedenis verre van dood is. Historische personen komen zelfs – letterlijk en figuurlijk – tot leven. Dat opent nieuwe, didactische manieren van lesgeven.

In deze workshop gaan docenten zelf aan de slag met het materiaal.

EXCURSIE KAMP VUGHT

In de middag is een bezoek aan het voormalig Kamp Vught een mogelijkheid. De workshops van ronde 2 en 3 worden gebruikt voor dit bezoek.

Kamp Vught was één van de drie Duitse concentratiekampen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en stond onder beheer van de SS (in tegenstelling tot de andere twee kampen). Het heeft ruim twee jaar als concentratiekamp gefunctioneerd. Een groot deel van het terrein wordt tegenwoordig in beslag genomen door de Penitentiare Inrichting Vught, twee kazernes en een woonwijk. Op de noordoostpunt van het vroegere kampterrein is het museum Nationaal Monument Kamp Vught gevestigd dat de herinnering levend houdt aan de geschiedenis van het kamp en de slachtoffers. Tijdens de excursie bezoeken we de vaste expositie, de wachttorens, het crematorium, de nagebouwde barakken, de fusilladeplaats en het kindergedenkteken. Tijdens de rondleiding worden ook les ideeën aan de hand gedaan.

De gevoelige kant van geschiedenis

Gijs van Gaans [Lerarenopleider geschiedenis en levensbeschouwing FLOT]

Waarom zijn sommige onderwerpen omstreden? Tijdens de workshop analyseren de deelnemers bepaalde gevoelige onderwerpen zoals deze worden besproken in geschiedenismethodes vanuit een narratieve methode, om zodoende ook de impliciete waardengeladenheid, daarvan te herkennen. Daarbij worden niet alleen de meest voor de hand liggende voorbeelden besproken!

10.15u-10.30u Koffie/Thee

• VGN KLEIO

PROGRAMMA VGN DIDACTIEKCONFERENTIE 2019

10.30u-11.45u WORKSHOPRONDE V	
<p>Historisch redeneren en het gebruik van Rubrics Jens Lenders [Lerarenopleider geschiedenis FLOT en docent geschiedenis] Jeroen Gerats [Docent geschiedenis]</p> <p>Tijdens de workshop zal er samen gekeken worden naar de meerwaarde van het ontwikkelen van een rubric voor historisch redeneren, waarna men zelf aan de slag gaat met het maken van een rubric voor één van de concepten van historisch redeneren.</p>	<p>EXCURSIE KAMP VUGHT (vervolg van ronde IV) Kamp Vught was één van de drie Duitse concentratiekampen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog en stond onder beheer van de SS (in tegenstelling tot de andere twee kampen). Het heeft ruim twee jaar als concentratiekamp gefunctioneerd. Een groot deel van het terrein wordt tegenwoordig in beslag genomen door de Penitentiare Inrichting Vught, twee kazernes en een woonwijk. Op de noordoostpunt van het vroegere kampterrein is het museum Nationaal Monument Kamp Vught gevestigd dat de herinnering levend houdt aan de geschiedenis van het kamp en de slachtoffers. Tijdens de excursie bezoeken we de vaste expositie, de wachttorens, het crematorium, de nagebouwde barakken, de fusilladeplaats en het kindergedenkteken. Tijdens de rondleiding worden ook les ideeën aan de hand gedaan.</p>
<p>Ontsnap uit je klaslokaal! Pauline Bos [Docent geschiedenis]</p> <p>De klok tikt door, de minuten op het bord tellen af. Leerlingen zijn fanatiek bezig met vakinhoudelijke opdrachten. Lukt het hen om uit het lokaal te ontsnappen vóór de bel gaat? Een Escape Room is een uitstekende werkvorm om de (voor)kennis van je leerlingen te testen. Door allerlei opdrachten (gebruik vooral de opdrachten die je toch al hebt liggen!) in de vorm van een puzzel te gieten en de uitkomsten aan elkaar te linken, stel je leerlingen op een motiverende manier op de proef. In deze workshop gaan we aan de slag met het maken van een Escape Room. Hoe doe je dat op een eenvoudige manier, zonder dat je er allerlei speciale materialen voor nodig hebt of het je dagen werk kost?</p>	
12.00u-13.00u LUNCH	
13.00u-14.30u SLOTLEZING	
<p>“Gemmeke” Door Ad van Liempt.</p> <p>De conferentie wordt afgesloten door auteur en programmamaker Ad van Liempt met een lezing over de biografie die hij schreef over de kampcommandant van Westerbork, Gemmeke. Voor de biografie deed Ad van Liempt jarenlang onderzoek. Hij las alle, vaak geheime, dossiers in Nederlandse en Duitse archieven en sprak met tal van betrokkenen in Nederland en Duitsland, zelfs met twee nog levende dochters van Gemmeke.</p>	
14.30u-15.00u Afsluiting en uitreiking certificaten	